

[Anker Lau.]

omsen, lovens straffebestemmelser og hele det kontrolapparat, der skal til, hvad det vil koste, og om de mennesker, der skal bruges til det, overhovedet findes, alt det, der knytter sig hertil, må fremkalde store betænkeligheder. Det har været fremdraget udmærket i dag af det ærede medlem hr. Baagø på det toldmæssige område, og jeg tror, der er noget her, vi skal tage meget forsigtigt på. Det kan jo ikke nytte noget, at vi her som på skolens område indfører en masse arbejde, som der ingen mennesker er til at lave. Hertil kommer så den almindelige mangel på arbejdskraft, som gør sig gældende ude i erhvervslivet, og naturligvis den omstændighed, at finansministeren synes at mene, at erhvervslivet skal gøre arbejdet gratis. Så henviser man til andre lande og siger, at dér har man det da, så må vi også kunne have det. Jeg vil advare imod at drage denne generelle sammenligning, for det kan man nemlig ikke. Hverken forholdene i andre lande eller den oms, man dér har, er nøjagtig magen til det, der her foreslås, og derfor kan man ikke sammenligne fra land til land.

Mens vi taler om udlandet, kunne det måske være på sin plads at anmode den højtærede finansminister om at oplyse det høje ting om konsekvenserne for det tilfælde, at vi indtræder i de seks. Mig bekendt sidder der inden for de seks et ekspertudvalg, som arbejder med en harmonisering af disse ting inden for de forskellige lande, og det ville være kedeligt, hvis vi lavede dette her og så skulle lave det om igen, når vi kom ind i de seks. Jeg ved ikke, hvor megen klarhed der kan skabes om disse ting i dag, men det er dog en side af sagen, vi må tage i betragtning.

Jeg skal imidlertid ikke i dag tage stilling til oms eller ikke oms, men jeg henstiller, at man giver tid til en virkelig og dybtgående forhandling med de erhvervsgrupper, der skal bære arbejdsbyrden ved denne sag. Hvis man gør det, tror jeg at man vil komme til at indrømme, at forslaget, som det her foreligger, ikke kan praktiseres, og så beder jeg om, at man ikke låser sig fast på denne ene løsning, men vil være villig til at overveje en anden placering af omsen eller gå andre, måske mere traditionelle veje, veje, der ikke igen driver pengeind-

komsterne i vejret — for at slutte med et citat af nationalbankdirektøren.

Hans Rasmussen: I de økonomiske debatter, som navnlig i den seneste tid har fundet sted i folketinget, er det — og dette kommer måske stærkest til udtryk inden for den borgerlige presse — som om man vil give fagbevægelsen og arbejdsgiverne skylden for de inflatoriske tilstande, der synes at udvikle sig i vort land. Jeg har i dag også fået et godt råd om, hvordan vi skulle foretage opsparring af de forøgede lønninger.

Jeg må bestride påstande af denne karakter; pr. 1. marts 1958 fornyede vi på arbejdsmarkedet overenskomsterne for en 3-årig periode. Inden for denne 3-årige periode blev der ikke givet nævneværdige lønforhøjelser. Der var derimod i folkettinget blevet gennemført en afskrivnings- og investeringslov, der i den grad tilgodeså det danske erhvervsliv, at det vel aldrig nogen sinde har været inde i en periode, hvor indtjeningen og investeringerne har været højere end i perioden fra 1958 til 1961. Det er jo sandheden om den lovgivning, som blev gennemført her i folkettinget i 1957. I den nævnte periode forekom der en meget stærk produktivitetstigning; vi har vel aldrig haft en så stærk produktionsforøgelse som i de år, og det er da indlysende, at når arbejderne efter 3 års næsten lønfred skal i gang med forhandlinger med deres arbejdsgivere, må de absolut stille deres krav til den produktivitetstigning, som de så stærkt har medvirket til. Det medførte, at vi fik omtrent 6 måneders forhandlinger. Efter de 6 forhandlingsmåneder endte vi med det resultat, at de to hovedorganisationer mellem ca. 300 000 arbejdere kunne fordele et beløb på omkring 220-225 mill. kr. Og så vil man påstå, at det er udgangspunktet for den inflation, vi er inde i! Hvad var det, der skete? Det, der skete, var bl. a., at man her i folkettinget bevilgede et beløb på omkring 500 mill. kr. til landbruget, og efterhånden som lønstigningerne var nået raden rundt, havde vi fået lønomkostningerne og de samlede omkostninger forøget med omtrent 3 milliarder kr.

Jeg tror derfor, at de mange gode råd, som er fremsat fra oppositionens side over for regeringen i dag, dem kan vi vistnok